

Rates of advertising:	
1 inch, 1 column, one year.....	\$12.00
1 inch, 1 column, half year.....	7.00
1 inch, 1 column, 3 months.....	4.00
1 inch, 1 column, one month.....	2.00
1 inch, 1 column, one insertion.....	1.00
1 inch, 2 columns, one year.....	\$20.00
1 inch, 2 columns, half year.....	12.00
1 inch, 2 columns, 3 months.....	7.00
1 inch, 2 columns, one month.....	3.00
1 inch, 2 columns, one insertion.....	1.50
1 inch, 3 columns, one year.....	\$30.00
1 inch, 3 columns, half year.....	18.00
1 inch, 3 columns, 3 months.....	10.00
1 inch, 3 columns, one month.....	4.00
1 inch, 3 columns, one insertion.....	2.00

LIETUVA

Preke apgarsinimu:	
1 colial, 1 kolumna, per meta.....	\$12.00
1 colial, 1 kolumna, pusia meta.....	7.00
1 colial, 1 kolumna, 3 meta.....	4.00
1 colial, 1 kolumna, 1 meta.....	2.00
1 colial, 1 kolumna, 1 meta.....	1.00
1 colial, 2 kolumna, per meta.....	\$20.00
1 colial, 2 kolumna, pusia meta.....	12.00
1 colial, 2 kolumna, 3 meta.....	7.00
1 colial, 2 kolumna, 1 meta.....	3.00
1 colial, 2 kolumna, 1 meta.....	1.50
1 colial, 3 kolumna, per meta.....	\$30.00
1 colial, 3 kolumna, pusia meta.....	18.00
1 colial, 3 kolumna, 3 meta.....	10.00
1 colial, 3 kolumna, 1 meta.....	4.00
1 colial, 3 kolumna, 1 meta.....	2.00

Nr. 42.

CHICAGO, ILL., SUBATA, 17 Spalių (October) 1896 m.
ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Metas IV.

Isz Uzmares.

Politiszkos žinios.

Isz maskoliszkos caro ke- lionų.

Maskoliszkas caras apledo Prancuziją ir atkakio Darmstadtą. Pranesa buk Anglijoje, beważiuo-
jant geležinkeliu carui, buvęs pa-
rengtas pakasas ant jo nužudy-
mo, pasakoją, buk toks pasikėsi-
nimas buvęs parengtas ir Pary-
žių, tik abudu mat policija pir-
ma susekė. Kiek tuose paska-
luose teisybės, žinoti negalima.
Maskolijoj paprastai tokomis ži-
niomis gaudina carą pats jo tar-
nai, norėdami iszgauti jo parasą
po kokiais nors sawo kwailais
užmanymais.

Pasakoją, buk laike atsilenky-
mo Prancuzijoj maskoliszkos wal-
dono tapo jau ant raszo padary-
ta sutartis terp Prancuzijos ir
Maskolijos, bet tik reikalauose at-
sigynimo nuo swetimų užpuoli-
mų. Ką gi per tokį susitarimą
Prancuzija pelno? Ant jos juk da-
bar nieks užpulti neisreagia; grei-
čiaus ant to galėtų užsipelnyti
Maskolija wisur kaisziudama sa-
wo purwinus nagus, kaip jau sy-
kį be maž neužsipelne ant karės
su Japonija, nuo kurios ją iszgė-
bėjo wien Prancuzija ir Wokietija.
Prancuzijai reikalinga Masko-
lijos pagelba wien karėje su Wo-
kietija ir su wisoms su ją susi-
draugawusiomis wieszpattytėmis,
ant atgawimo atgal atimtų po ka-
rei 1871 m. nuo Prancuzijos pro-
wincijų: Alzatiijos ir Lotaringi-
jos. Ant to wienok Maskolija sa-
wo pagelbos ne žada, todėl, nors
Prancuzija geidžia karę pradėti,
bet sawo wien pajiegoms nepa-
sitikėdama pergalėti trijų su Wo-
kietija susidraugawusių wiesz-
pattytųjų, priwerta yra tylėti.
Pasitiki ji, kad wisur paremdama
Maskolija, ant galo užsipelns ant
pagelbos Maskolijos sawo karę su
Wokietija, teip wisai, kaip Lenki-
jos ponai, garbindami wisokiais
balsais ypatą naujo Maskolijos
waldono, pasitiki užsipelnyti su-
simylėjimą maskoliszkų waldžių
ir įgyti paliuosawimą ant lenkų
uždėtų pančių. Ar wienų ir ki-
tų wilty iszspildis, galima paa-
bejoti. Maskolija teip ilgai naudo-
sis isz susitaikymo su Prancuzi-
ja ir lenkais, teip ilgai wienus ir
kitus wilios, kol isz to wiliojimo
naudą sauturės, kaip tik nauda
ir reikalas sumažės, wienus ape-
leis, kitus wėl kankyti pradės
smarkiaus.

Kaip ten wienok nebutų su
tuom susitaikymu Prancuzijos su
Maskolija, karsztas prancuzų pri-
ėmimas Maskolijos waldono er-
zina wienok Wokietiją. Wo-
kietijos ciecorius gauna nuo
sawo pasiuntinio kasdieną žinias
apie wisus atsitikimus to priėmi-
mo; laikraszcziai apskundžia
Maskoliją už jos weidmainystą i
dwi puses. Isz to wienok Mas-
kolija nieko nedaro.

Turkija.

Suwienytų Wieszpattytųjų
Sziaurinės Amerikos randas atsi-
sžaukė i Turkijos waldžias reika-
laudamas, kad ir Amerikos ka-
riszkai laiwynei butų daleista
perplaukti per Dardanelių sruo-
gą ant apgynimo amerikoniszkų
misijų ir amerikoniszkų pawal-
dinių Turkijoj esancijų. Daleidi-

mo tokio wienok Turkija neda-
wė: teisinasi ji tuom, kad tokio
daleidimo gal reikalaui wien tos
wieszpattytės, kurios pasiraszu-
sios yra po Paryžiaus traktatu,
kurium tapo uždrausta perleisti
per Dardanelius keno nors karisz-
ką laiwynei. Amerika gi, kaipo
ne europeiszka wieszpattytė, ne-
buwo kwiesta padėti sawo para-
są po sutarimu, po kuriom pa-
siraszė tik didesės Europos
wieszpattytės. Pasakoją, buk
prie tokio pasiprieszinimo Ame-
rikos reikalawymui prikalbėjo
Turkija Maskolija, kuri pažadėjo
ir suteikti Turkijai sawo pagelbą,
jeigu to prireiktų. Maskoliszką
Juodųjų Jurių laiwynei prisiarti-
no prie Dardanelių sruogos isz
kitos jos pusės.

Pjowynės maisztų apimtose da-
lies Turkijos wis gi traukiasi to-
liaus; atsitinka jos wisur, kur
susitinka didesnis turkų pulkas su
kriszczionėmis, arba kur turkai
patinka beginklius krikščionis.
Pagal dabar pareinancias žinias,
europeiszkos wieszpattytės susi-
tarė apimti i sawo rankas Turkijos
ižją. Ant syk Europos wieszpatty-
tės paskolintų Turkijai tiek pin-
gų, kiek prireiks ant įwedimo
wisų reikalingų pagerinimų ir ap-
stabdymo maisztų. Reikalingus
pinigus duotų Prancuzija ir Wo-
kietija, užiurtojami gi jų iszlei-
dimo butų Maskolija. Kodėl ne
tos wieszpattytės, kurios pinigus
duos? Ar todėl, kad tuom suteiki-
ki Maskolijos urėdninkams galėjimą
wogti kitų sudėtus pinigus? Wi-
sas tas užmanymas rodosi negali-
mas, nes sunku yra patikėti, kad
kitos tautos pawestu sawo sudė-
tus pinigus užžiurai maskoliszkų
urėdninkų, kurie po wisą swietą
pagarsėjo jau gana sawo wagys-
tėmis ir neteisingais pasielgi-
mais.

Gubernatorius Mitilenosusekė
naują mahometoniszkų studentų
sukalbį. Susikalbėję stengėsi
mat parengti wisur krikščionių
pjowynes, prie ko, isziuntinėda-
mi rasztus, kwietė wisus maho-
metonis. Keturi wirszinjūs to
sukalbio suaresztawo, kiti dar
nesuimti slapstosi. Suėmimas
wienok keletos susikalbėtojų wis-
gi neisznaikis pjowynių, ypacz
jeigu jas rengia abi pusės: kur tik
galima, ant mahometonų užpuo-
la ir krikščionys armeniečiai.

Iszpanijos waldybos.

Ant salos Kubos iszpanijonis
pasiekė didesnis nepasiekimas.
Prowincijoj Pizar del Rio atsi-
ko didesnis susirėmimas kariau-
jancijų pajiegų. Ant isziųsto
su gana druta kariauna pulkaun-
ko Grava, netoli Esperanza, už-
puolė su sawo pajiegomis kubie-
čių wadas, Antonio Maceo, apie
kurį ilgai nieko nebuwo girdėt ir
kurį iszpanyjony jau keletą kar-
tų buwo newa užmuszė. Muszis
buwo karsztas; ant pastiprinimo
užpultam pulkaunkui Grava isz-
traukė jenerolas Barnal, bet ir tos
iszpaniszkos pajiegos likosi ku-
biečių sumusztas ir Barnal sku-
biai nuo muszio lauko turėjo pa-
sitraukti i Havaną. Muszyje ta-
me likosi iszmusztas wisas sža-
bas jenerolo Barnal; nužudė iszpa-
nijony ir wieną kanuolę, kuri pa-
teko i kubiečių rankas. 11 d.
Spalių, laiwas "Dautles" atwezė
kubiečiams daug amuniejios ir
ginklių isz Suwienytų Wieszpa-
tyszczijų Sziaurinės Amerikos ir,

nors ant jo tykojo iszpaniszkas
laiwas "Winona", laimingai pri-
sigriebė Kubos pakranczių, kur
laukė jo druta kubiečių kariaunos
dalis. Ant "Dautles" buwo su-
krauta 4 wagonai karabinų, pa-
tronai, dinamitas ir 10 kanuolių.
Geltonasis drugys baisiai prade-
da siausti terp iszpaniszkos kariau-
nos, nuo kurio daugias iszpani-
jony pražuwo, negu wisuose su-
sirėmimuose. Ant Kubos terp
kubiečių kariaunos yra ir pul-
kai susidedanti isz wienų mote-
tų; skaitlingiausias isz tokių mo-
teriszkų kareiwų pulkas yra Se-
noritos Martini Hemondez Peraz.
Neseniai ji su sawo moterims už-
puolė ant miesto Vuelta, pergalė-
jo czia esanti iszpaniszką garni-
zoną ir iszplėzė miestą. Isz Ha-
vanos pranesa apie baisius ne-
žmoniskus kankinimus, kokių da-
sileidžia iszpanijony ant paimtų
i nelaiswė kubiečių, arba ir ant
teip paimtų i kalinį newa už pri-
lankumą maisztininkams. Havanos
policijos wirszinjūs, koksai La
Barreza, ant įsakymo jenerolo
Weylero, liepia kalinėti i pana-
ges kaliniams spilkas, kitus badu
marina ir kaip sako, ant jo palie-
pimo 83 kaliniai likosi paskandy-
ti.

Ant salų Filipinų iszpanijony
teipogi iki sziol atsižymėjo
wien sawo žwėriszkumu, atėmi-
mo turty niekuom nenusikalta-
sių gywentojų. Matomai žwė-
riszkumo nenusigasta maisztin-
kai, jeigu jų pajiegos didinasi.
Dabar jau gerai apseiginklawusių
maisztinčių skaito i 5000 žmo-
nių. Susirėmimai atsilieka czia
nuolat. Mieste Mindanao wien-
a kariaunos rota, susidedanti
daugumoj isz malajiečių, pasi-
prieszino sawo wirszinjūms ir
perėjo prie maisztinčių.

Prancuzija ir Siamas.

Terp Prancuzijos ir wienos
isz neprigulmingų Rytinėse Indi-
jose wieszpattytųjų, Siamas, iszdy-
go nesutikimai: prancuziszkas pa-
siuntinys, negalėdamas nieko isz-
derėti nuo karaliaus, apledo jo
sostapylę ir persikėlė ant karisz-
ko laiwo. Paprastai nuo tokių
atsitikimų prasideda karė. Ar
ir dabar tuom nesutikimai pasi-
baigs, dar žinoti negalima. Pra-
dėti karę su Siamu Prancuzija ne-
nori nė dėl Siamo kariszkų
pajiegų, ant pergalėjimo kurių už-
tektų wieno prancuziszkos ka-
riaunos korpuso, bet todėl, kad
pereituose metuose padarė sutar-
tį tame su Anglija, kuriai pažadė-
jo neužimti Siamas, bet užlaikyti
jo sawistowystę. Kitaip nėra
kuom nubausti jo karaliaus. Pran-
cuziszkai laikraszcziai ragina wal-
džias nežiūrėti ant sutarties su
Anglija, kuri juk be jokios su-
tarties waldo dabar Egiptą, bet
pradėti karę ir nubausti Siamas
karalių užemimu jo karsztu. Žino-
ma, kad darant pagal reikalawi-
mą laikraszcziai, Prancuzija turė-
tų susipykti su Anglija. Siamas
yra dabar wienaitinė neprigul-
minga wieszpattytė Rytinėse In-
dijose: wienas isz seniaus tokiu-
mis buwusias paėmė po sawo glo-
ba Anglija, kitas Prancuzija; An-
glijai pateko daugias ir tai tur-
tingesnės; nežingeidu, kad Pran-
cuzija nori dabar užimti ir pasi-
kusią.

Kaimyniszkų nuo Suwienytų
wieszpattytųjų Sziaurinės Ame-
rikos, republikoj Meksike, atsibu-

wo rinkimai prezidento. Likosi
iszrinktas ant tolesnių 4 metų,
pradedant nuo pirmo Gruodžio
sijų metų, dabartinis to karsztu,
prezidentas, jenerolas Diaz. Isz-
rinktas dabar prezidentas waldo
karsztą jau gana ilgai; apstabdė
ją, teisybė, seniaus niekada nesil-
liaujančius maisztus ir namines
kares, pakėlė, kiek galėjo, ekono-
miszkai karsztą, bet už tai su-
siaurino žmonių liuosybę: per sa-
wo sėbrus baudžia jis sawo prie-
sziujkus ir waldo republikoniszką
Meksiką bewiek teip despo-
tiszkai kaip Maskolijos waldo-
nas.

Paryžių pasimirė garsus sawo
laikė jenerolas Trochu, kurisai,
laike karės Prancuzijos su Wo-
kietija 1871 m., apstojus wokie-
cziams Paryžių, buwo wirszin-
kų jo apgynimo pajiegų. 1872 m.
jis wisai nuo waldžios eilių pasi-
traukė. Pasimirė iszgyweuo 72
metu.

Isz Lietuwos.

Padidintas Wilnius.

Prie Wilniaus miesto rengiasi
dabar priskirti wisus jo priemie-
sczius; per tai Wilnius turėtų ma-
žiausiai 150,000 gywentojų. Mies-
tas jau seniau stengėsi tą padaryti,
tik waldžios priskyrimui priešzi-
nosi todėl, kad ne norėjo, kad
miestas augtu ir didintusi, apart
to dar: priemieszcziuose, pagal
maskoliszkas tiesas katalikai pirkti
žemę ne turi tiesos, priskyrys gi
juos prie miesto jau maskoliszkai
urėdninkai to stabdyti ne galėtu ir
per tai wiens kyszių szaltinis isz-
džiutu. Teip kaip dabar yra,
Wilniuje ne mažai yra tokių uly-
čių, kurios wiena pusė priguli
prie miesto, kita gi prie kaimo
arba priemieszczio. Taigi wiena
jos pusė, prigulinti miestui, yra
akmenimis iszklotas, bet padaryti
tą su kita jau miestas ne turi tie-
sos. Miesto policistai ne turi tie-
sos poreiti i kitą ulyczios pusę,
nors ten ir žmogžudystė atsitik-
tu. Miesto wagys paprastai gy-
wena ant priemieszczio, kur poli-
cijios mažai. Dabartinį užmanymą
priskirti prie Wilniaus priemies-
cziaus paremia ir Wilniaus jeneral-
gubernatorius Galbut, kad
isz to iszdigs didesnis Wil-
nius.

Zemdarbystės mokslai- nė.

Žemės sawininkai Reseinių pa-
wieto, Kauno gub. padawė pra-
sžymą i maskoliszką zemdarbys-
tės ministriją, kad panaikintame
kunigų dominikonų kłosztoriuje,
netoli Reseinių, butų įrengta nors
pradinė zemdarbystės moksloinė.
Užlaikymą jos žemės sawininkai
priima ant sawės, nieko ne reika-
laudami nuo rando. Ką atsakys
ponas zemdarbystės ministėris,
žinoti ne galima. Iki sziol mas-
koliszkas randas wisokiais
budais stengėsi priešztarauti
stengimamsi gywentojų pakelti
kokiū nors budu musų karsztą.
Juk tik todėl, tur but, kad Lie-
tuwa negalėtu pasikelti, wal-
džios uždraudė spaudinti kuigas
lietuwiszkų kalboj. Mes ne abe-
jojame, kad jeigu tokį užman-
ymą paduotu i ministriją gywen-
tojai kitų Maskolijos karsztų,
waldžios jam pritartu, bet kad
tą padarė Lietuwos žemės waldy-
tojai, ne galima žuoti, kokį gaus
atsakymą.

Prowa už žmogžudystę.

Wilniaus apielinkės sude trau-
kiasi dabar prowa ukinjko kai-
mo Werszuliszkų, Wilniaus pa-
wiczio, Stanislawo Augulio, ap-
skųsto už žmogžudystę. Pabaigoj
Liepos szių metų, policijos szim-
tinjkas Szersznaw surado ant Wil-
kmergės wieszkelio begulintį bai-
siaisumusztą ukinjka kaimo Wer-
suliszkų, Juozą Gražulį. Nusiy-
stas i ligonbutį Szwento Jokubo
Wilniuje, sumusztasis pasimirė.
Priesz tai mat, Gražulis, drauge
su kitais to kaimo ukinjkais, nuė-
jo pas "stanową" Wilniaus pa-
wiczio, bet kad to ne buwo na-
mieje, jie turėjo grįžti atgal na-
mon. Pakelėję užėjo i karcziąmą
Dubowką, ten jie pasigėrė, ir
kaip galima numanyti, girti susi-
barė. Szeszi mažias girti pasi-
traukė, o pasiliko tik Augulis
ir Gražulis; wėliaus ir tuodu ėjo
namon. Ant kelio Augulis paė-
męs nuo žemės akmenį, drožė su
juom i galwą sawo taworszcziai
ir suskaldė kaukalį. Paskui nu-
traukė upės link nusimazgoti
rankas ir drabužius nuo kraują.
Slapstėsi dar po girią per dienę,
bet ant galo parėjo namon, kur
ir likosi suimtas, o dabar, pa-
teks i Siberiją. Mat girtuoklystė
niekam niekada dar laimės ne at-
gabeno.

Bjaurus darbas.

Apsigywenęs ant Tiltinės ul.,
Wilnių, Mikalojus Gregorowicz,
praneszė i policiją, kad 23
d. Rugsėjo szių metų, kada
jo 3 metų sunus siutė su
kitais namų gywentojų wai-
kais, 11 metų mergaitė, Irena
Malkauskytė, prikalbėta apsigy-
wenusius tuose pat namuose R.
Gudonienės, dawė jo sunui wal-
gyti darnaropių sėklas. Suwal-
gęs kiek tų sėklų, waikas ant ry-
tojaus pasimirė. Gregorowicz pasa-
koja, buk Gudonienė padarė tą tu-
rėdama ant jo piktumą. Tapo apie
tai praneszta sudui ant isztyrimo.
Jeigu tai teisybė, tai labai bjau-
rus yra Gudonienės, pasiėlgimas.

Musų adwokatai.

Wisur po Lietuwos miestus
priwiso neiszpaskyta daugybė
paslaptų adwokatų, kurie pasi-
naudoja isz nesutaukamus lietuvių
budo. Paskutiniuose wienok
laikuose jau jie ne tik pasinau-
doja isz norinczių prowotiesi,
bet ir priwerczia nenorinczius.
Patėmylę jie wieną turtingesnį
ukinjka, nuo kurio pasitiki įgrie-
ti pinigų, siunczia tuojaus wieną
isz sanarių sawo draugystės ir reika-
lauja pinigų ant prowos, jeigu
tas nesutinka, tai pati ta paslapta
adwokatų draugystė tokį apskun-
džia i sudą, o kiti tos zmonių
surbėjų draugystės stoja i liudi-
njkus; ant to pasirėmęs sudas pa-
prastai gana sunkiai nubaudžia ne-
norintį prowotiesi. Paprastai pa-
sžauktas i sudą žmogus nusigas-
ta ir pradeda su ta prigawėjų ru-
ja taikytiesi, kas gi to nenori, tą
pradeda po sudus begalo tasy-
ti. Daugiausiai tokių prigawėjų
priwiso Balstogėj (Bielostoke),
kur daugiasuriai yra wisokių fabri-
kų, bet kad jau miestas neįstengia
iszmaityti wisų dykaduonių, to-
dėl jie ir po kaimus pradėjo wa-
ryti žmonis i sawo tinklus. Ką
gi daro maskolių waldžios ant
apgynimo žmonių? Jos tokiais
darbais neužiūma, turėdamos
swarbesnius dalykus ant sawo
galwos: jiems reikia rakinėt lupas
žmonių, kad tie neiszdrystų nu-
peikti kokio nors darbo masko-
liszko urėdniko!

Gaisrai Wilniaus gub.

Antroje pusėje Rugsjuczio mė-
nesio, Wilniaus gubernyjoj buwo
isz wisų 30 gaisrų; isz kurių bu-
wo: 2 nuo neatsargumo paczių
padegėlių; 2 nuo padegimo isz
piktumo; 11 nuo įtrenkimo per-
kuno; wienas nuo neatsargaus
szowimo ant iszdžiūwusio sziau-
dinio stogo ir 14 nuo nežinomų
priežaszių. Blėdies tuose atsi-
tikimuose ugnelė padarė isz wiso
ant 39098. Kaip matome, mu-
sų karszte kas mėnesį kur nors
ugnelė suteikia nelaimę; wertę jos
isznaikytų žmonių turty skaito
widutinszškai netoli 100000 rublių
kas mėnu wienoj tik Wilniaus
gub. Tai per metus iszpuola jau
1200000 rublių, isz ko paprastai
didesnė triobų pusė neasekuruota,
taigi galima skaityti tik Wilniaus
gub. 600000 rublių, kurių žmonės
kas metą nustoja. Yra tai labai
daug. Kad musų karszte teip
daug gaisrų buwa, kaltė tai
sziaudinų stogų, kuriems rei-
kia tik mažos kibirsztelės ir
wisos triobos užsidega. Jeigu
musų ukinjkai pabandytų, pats
persitiktintų, kad lentiniai sto-
gai but jiems kur kas pigesni
ir kas swarbiausia, sykį pasta-
tyti ilgiaus be pataisymo iszbu-
tyti, neng sziaudinai, o jau to-
kio pawojaus nuo ugnies nebutų.

Zmonių skaitymas.

Pradžioje ateinanczių metų bus
wisoj Maskolijoj žmonių suskai-
tymas ir tai atliktas tik su wiena
diena. Maskolių rando tapo jau
iszsiųsti tam tikri augstesni u-
rėdnikai ant prižiurėjimo to skai-
tymo. I Lenkiją, taigi ir dėl nu-
sų apgywentos Suwalkų gub. lie-
kas isziųstas jenerolas Tolstoj;
i Witebsko gub. p. Kaloszin; i
Pskowo, Kurszės ir Lifladijos
gub.—p. Strownikow; i Kauno,
Wilniaus, Gartino ir Minsko—p.
Bok. Ar mokina kas musų žmo-
nis, kaip reikia jiems elgtiesi,
kuom reikia pasisakyti skaitan-
ties, mes nežinome. Jeigu nieks
reikalingu pamokinimu neužiūma,
tai wisgi nežinosis kiek dar mus
yra, nes daugumas lietuvių, da-
ranties susztus, pasisakys tai
maskoliais, tai lenkais ėg. Jeigu
skaitant Chicago gywentojus
wos 5 dalis lietuvių pasisakė lie-
tuwiais ėg, tai ką-gi sakyti
apie Lietuvą: czia gal maskoliai
suras wos deszimtą tikro lietu-
vių skaitliaus dalį. Ar ant to
pasirėmę maskoliai neturės tie-
sos laikyti mus už tautą bewiek
jau iszmirusią, kurios reikalawy-
mų randas nepriwalo wisai klau-
syti!

Žydai markių dirbėjai.

Lietuwos žydai retai ką tei-
singai parduoda. Jawus maiszo
su žolėmis ir tokius už gerus pa-
duoda, dirba sawiszkai walgomus
daiktus ir gėrymus; iki sziol su-
rado ir daug žydiszkų pinigų
dirbtučių. Dabar wėl Wilniuje
policija surado žydiszką dirbtu-
wę pacztinių markių. Dirbėjai,
teisybė, markių nedirbo, tik rin-
ko tokias, kurios jau sykį buwo
ant gromatos ir nuo jų numazgo-
ję gražiai paczo peczczius, pa-
dawinėjo jas kaipo geras. Mar-
kių mazgotojai: Hilel ir Berko
Barchanai. Dažinojus apie tai
nuo namų sargo, policija padarė
kratą ir surado Barchanų namuo-
se daugelį tukstanczių wisokios
wertės pacztinių ir stempelinų
markių, nuo kurių ženklai teip
graižai buwo numazgoti, kad
nieks negalėjo pažinti, kad jos
jau sykį buwo sunaudotos. Wienas
isz dirbėjų, Hilel Barchan pagėjo,
kitą gi suėmė.

The Lithuanian Weekly

"Lietuva"

PUBLISHED EVERY SATURDAY.
Executes all kind of Job Printing and trans-
acting in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed
"Lietuva" Publishing Co.,
924 33rd St., Chicago, Ill.

Nedelinis Laikraštis

"LIETUVA"

Išleista kas Subata, Chicago, Ill.

KASZTUOJA:

ANT METU AMERIKOJE.....\$2.00
IN UŽMARE.....\$3.00

Užveizdetojas A. OLSZEWSKIS.

Rankrašciai (korespondencijos) ir laiskai tu-
ri būti adresuoti ant šio adreso:

"Lietuva" Publishing Co.

924 33rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS.

Plaigai turi būti siunsti per MONEY ORDER arba

REGISTRUOTUS GROMATŲ ARŠTŲ PAKETUS

A. OLSZEWSKIO,

924 33rd St., Chicago, Ill.

Isz Amerikos.

Nelaimė ant laiwo "Cyrus".

Ant laiwo "Cyrus" plaukian-
čio isz Philadelphia į Norfolk,
4 d. Spalių, atsitiko baisi nelaimė.
Laiwas stovėjo ties Mayens
Hook ant upės Delaware, 4 juri-
nškai leido baczka su kerosinu ir
laiwo sukrovimo vieta; ties vi-
duriu laiwo baczka isziro ir kero-
sinas isztekėjo; jurinškai paėmė
kitą baczka ir norėjo jį supilti
isztekėjus kerosiną. Bet ciza
wienas ne atsargus jurinškas pa-
degė briežiuką ir metė į degantį
kerosiną, kuris nuo to umairi užsi-
degė. Widurj laiwo, kaip bema-
tant, apėmė liepsnos ir dumai,
kuriose užtroško visi tie 4 ju-
rinškai, kurie apacioj buvo.
Ugnį wienok pasisėk apmal-
szyti, teip kad jį daugias blė-
dies padaryti negalėjo.

Twanai Meksike.

Dėl ilgai beitraukiančių lyty,
Meksike, sztetuose: Sinaloa ir
Mazatlan neiszpasaityti twanai:
wisos upės užtwno ir užliejo wias
sawo pakrantėse lygumas Wanduo
nuneszė daugybę triobų ant fur-
mų pastatytų; žemesnėse wietose
daugybė kaimų prazuwo, galwijai
prigirė. Prigirė per szimtą žmo-
nių; iszlikusį gi nuo paskendi-
mo buwis wertas pasigailėjimo,
nes wanduo nuneszė wias jų tur-
tus; truksta jiems walgio, apsirė-
dymo ir pastogės. Gywentojai
nukentėjusii nuo twano apskri-
čių atsiszaukė ir randą ir jį prezi-
dentą Diaz melsdamai pagelbos.

Baisus gaisras.

Republikoj Ecuador, Pietinėj A-
merikoj, iszdegė wiai gražiausia
miesto Guayaquil ir tai didesnė
delis. Sudegė wisos paupio triob-
bos ir krautuws, pradedant nuo
mutinyzijos ir baigiant paczo
rumu. Daugel tukstanczių žmo-
nių ne teko pastogės ir turtų.
Blėdį ugnies padarytą skaito ant
54 milijonų doliarų. Spėja, kad
ugnis užimė nuo padegimo. Isz
po degusių isztraukė 400 suanglė-
jusių sudegusių žmonių kunų.

Tarybos Amerikos su Italija.

Amerikos randas isziuntė į Ita-
liją komisorių ateiti į Ameriką
užweizdos, p. Stump. 8 d. Spalių
iszkeliawo jis ant garlaivio "Paris"
ir keliauja tiesiog į Rymą. Kaip ži-
nome terp Italijos ir Amerikos
užimė nesutikimai iszo, kad
pietiniuose sztetuose Amerikos
atsitiko keletas lynczawimų i-
talijonų ateitiw. Randas Italijos
pareikalawo užmokescio už lyn-
czawtus szeimynoms po jų pasi-
kusios. Isakytą p. Stump stoti
priesz Italijos parlamentą, kurisai
susirinkus Lapkriczio mėnesij.
Sugrįžti gi tur musz isziustasis
priesz susirinkimą kongreso.

† Montrealij, Kanadoj, apsi-
reiszė rupaai. Ligą tą atwilkio
ciza chinieciai; numirė chinietis
Lee Tang, kurisai, kaip pasirodė,
wisai buvo raupų suėstas. Yra jų
ir daugias raupais serganczių
—todėl dabar daktarai peržiuri
wisas chiniečių skalbinycias.

Isz darbo lauko.

† Pittston, Pa. Butlerio kas-
tynės užsidegė nuo eksplozijos;
per tai 300 darbinjų neteko
darbo.

† Mt. Carmel Pa. "Natalie
Coal Co." rengiasi statyti naują
brekerį, kur diktai darbinjų ga-
lėsę gaut darbą.

† Chicago, Milwaukee & St.
Paul geležinkelis neužilgo pradės
dirbti naują liniją nuo Cason-
nia į Rhinelander, Wis. Žinoma,
prie to darbo reikalingi bus
darbinjikai.

† Mieste Providence, R. Y.
pradėjo statyti miesto rumą. 15
d. szio mėnesio buvo paszwenti-
uimas kampionio akmens atlikas
su didele iszkilme. Darbinjikai,
nors tą dieną ne dirbo, bet jiems
kontraktorius iszmokėjo uždar-
bį.

LINGIS.

† Anglijų kastynių sawinjkai
sztate Ohio, numazino darbinjų
užmokescnį, bet užtatai pakėlė
anglijų prekę. Toks neteisingas
kastynių sawinjkų pasielgimas
erzina darbinjkus. Jeigu kom-
panijos nesugrįž prie seno užmo-
keszcio, darbinjikai rengiasi
paliauti dirbę.

† Iszlygos darbo pietinėj Afri-
koj, ypacz gi republikoj Transva-
liaus labai paniekėjo. Szį metą
iszciwystė jį tą krasztą labai pasi-
didino, todėl wiose dalise darbo
yra daugias žmonių, neng gal
reikėti. Atkakę ciza be pinigų
gal atsirasti labai sunkiame pa-
dėjime.

Iszlygos darbo Brazilijoje.

† Brazilija daugiasiaisi keliau-
ja lenkų, bet iszkeliawo ten gana
ir lietuwų; daugiasiaisi jų iszke-
liawo jį tą krasztą 1890 m. Randas
Brazilijos arba atskirų jos walstijų,
apmokėdamas kelionę atweiz-
tų ateitiw, ne tiek nori jais
kolonizuoti ir apgywendinti tusz-
czius plotus, kiek parupinti dideli
žemės plotų sawinjkams pigius
darbinjkus į wietą neseniai
paliuosotų wergų.

Isz pradžij randas walstijos
Parana duodawo ateitiwms maisto
to produktus, nors ir tame urėd-
nikai, tiesiog sakant, apwogdawo
ateitiwms, wartodami paskirtus
anto to produktus ant sawo nau-
dos. Dabar maisto jau nedawinė-
ja, bet suteikia ateitiwms darbą
prie statymo kelių teip, kad tie
galėtų pats sau ant maisto užsi-
dirbti. Jeigu atkakusi szeimyna
susideda isz keturių ypatų, tai
tėwas arba wyriausias sunus gau-
na darbą, už kurį jam užmoka po
3 milreus (1 milreisas bewek
lygys wokiskai markiai) ant
dienos; jeigu gi szeimyna di-
desnė, priima i darbą sunų arba
dukterį ir moka tam po 1½ mil-
reiso ant dienos. Randas neuž-
moka pinigais už darbą, tik
iszduoda knygutes, i kurias užra-
szo darbo dienas, o žmonės ant
jų gauna nuo prekėjo wisokius
produktus, kurisai wėl žinodamas,
kad prireiks ilgai užmokescio
laukti ir juom dalytiesi su Brazi-
lijos urėdnikais, paskaito wisą
neiszpasaitytai brangiai. Teip: už
maizelį nuo 90 swarų miltų ima
apie 28 milres (14 rublių), už
kwortą ryžių apie 60 kapeikų,
kwortą pupų po 15 kap. Tokiu
budu uždarbis po 3 milr. ant die-
nos neuženka ant iszmaitinimo
wienos žmogystos, o ką jau pasa-
kyti apie szeimyną isz keturių y-
patų.

Diktai lenkų, o kaip kur atsi-
tinka ir lietuwų, dirba kaip dar-
binjikai prie kawos rinkimo. Už-
darba ciza po 4—6 milrs ant
dienos. Darbas tas wienok ne
ilgai traukiasi, apart to dar, dau-
gelis kawos augytojų neužmoka
darbinjkui pinigais, tik isz sawo
uždėtų pardawinczių isz-
duoda walgio produktus, kuriuos
paskaito kur kas brangias, neng
jie kitur kasztuoja. Tokiu budu
paweržia darbinjkui paskutinį ska-
tiką Už darbą paprastai užmo-

ka: žirniais, džiovyta mėsa ir
netikusiu apsirėdymu ir wisą
paskaito už dwigubą prekę. Yra
ciza dar wienas budas užmokesc-
nio darbinjkui: darbawys dali-
nasi su darbinjku, wieton užmo-
kėti pinigais, surinktais produk-
tais. Nebūtų tai bjauriausias budas,
jeigu darbinjkas galėtų sawo dalį
parduoti, kur jis nori. Nu-
skriaustas darbinjkas niekad ciza
sau teisybės neras.

† Walstijoj Parana, p. Miranda
Rosa susitarė su walstija, jis ap-
siėmė sawo kasztais kolonizuoti
1 milijoną hektarų (1 hektaras
netoli keturių akrų). Pažada jis
į 15 metų atgabenti 130000 atei-
wių. Randas reikalauja ateitiwų
szitų tautų: portugalieczių, wo-
kieczių, maskolių (turbut masko-
liais pawadinti teiposgi ir lietu-
wiai), italijonų ir austrijokų. Lo-
tai ant kiekwieno ateiwio iszne-
sza po 25—35 hektarų (apie 150
akrų) žemės. Londone gi susi-
twėre kapitalistų kompanija kurios
mieris yra teiposgi kolonizuoti
žemes walstijos Parana terp Euro-
pos ateitiwų. Žinoma, ta kompanija
iszsiųs į wisus krasztus agentus
prikalbinėtojus. Musų kraszte,
kaip wada, tuom užsiiminės
wisoki žydai.

† Isz
Lietuwiszku dirwu
AMERIKO.
—
Musų ginczai.

Wos spējome atsakyti bebaran-
cziam mus "Rytui", pereitos nedė-
lios numeriuose wėl bara mus ant
syk du lietuwiszki laikraszciai:
"Kardas" ir "Vienybė". Abudu
laikraszciai bara mus neužtai,
ką mes padarėme, bet užtai, ką
butume galėję padaryti, jeigu
butume darę.

"Kardas" sako: "Teip lygiai
"Lietuwa" muskolioja(?), kad mes
drystame isztarti be jokios daly-
wės tą, ką matome ir pawadinam
wagi wagi, melagi melagiumi; ji
sako, kad tai asabiszkumas. Tas
gal but. Mes norim kiekwieną
weidmainingą asabą kokiū nors
budu priwersti atsizdėti jos pra-
žudingų mierių, nes norime, kad
kožnas nesztu naudą, ne blėdį.
"Lietuwa" pripažįsta reikalin-
gumą ywairių nuomonių, bet mus
bara už riksmą—priesztar-
rauja pati sau. Norėtume žinoti,
kokiais nuomones "Lietuwa" skaito
už teisingas? ar wagt, ar meluot,
apgaudynti yra dalykais, aky-
weizdoje kurių reikia tylėt drau-
ge su "Lietuwa"?

"Lietuwa" pripažįsta reikalin-
gumą ywairių nuomonių, todėl ir
"Kardo" ne koliojo niekada. už jo
nuomones. Kiekwienas darbas ant
naudos brolių wisada bus naudin-
gas, jeigu broliai dirbdami tokį
turės mierį, nes nėra blogo, kuri-
sai dalies gero ne turėtu, kaip
nėra ir gero, kuriame ne butu da-
lies blogo. Kiekwienas isziurenka
sau tokį, koks pagal jo nuomo-
nę mažiaus turi blogo, bet isz to
dar neiszpauša, kad tas turėtų
užtatai tiegia peikti be kritikos
darbus kitų ir apzaukti tuos už
pawojingus. Wisur yra partijos,
wisur yra darbinjikai ywairias
turinti nuomones, tie renka i
sawo pulką kitus, su kurių nuo-
monėms sutinka Europoj, paweik-
slan, tokių partijų yra daugias
neng Amerikoj, bet pertai nė
buwiz, nė kultura Europos tautų
ne nupuolė; prieszingai, ywai-
rumas nuomonių yra geriausiu
inaigiu ant jos pakėlymo. Jeigu
ne butu progresywiszkų partijų,
juk nė jokios reformos ne butų
galimos: konserwatwais stengtų-
ei wien užlaikyti tą, kas yra,
nors iszlygos gywenimo kasdien-
nė mainosi, o su tuom ir reikalai;
jeigu wėl butu tik progresywisz-
kos, jos galėtų pastumti taautos
wežimą ant rėlių, kurios dar pri-
derciausiai nesudrutintos. Reika-
lawymai progresistų priwerčia
wisur miegančius konserwatywus
pabusti ir kritiszkai peržiūrėti

tuos reikalawymus, mes dar teip
toli neužengėme, mes wieton
kritikos, "en masse" peikiame ir
niekiname nekenciamą sawo
prieszingą isz kurių ne
wienas pasirodo labai reikalin-
gas. Todėl mes ne tik ne kolioja-
me "Kardą" už jo nuomones, bet
naudą jo pripažįstame; jeigu nu-
peikėme riksmą, tai wien tą, ku-
rie apart riksmo nieko žmonijai
nesuteikia daugias. Tokius turi
abi mūsų partijos. Jeigu galėtu-
me ko nuo "Kardo" geisti tai
wien to, kad jis aiszkias sawo
programą parodytu, ir kad jame
but mažias koliojimų, wienpusys-
tės, bet daugias kritikos t.
y. bewek tik to paties, ko
"Kardas" nuo mus reikalauja.
Žinome wienok ir tą, kad toki
programai neiszsdirba su wienu
atsikwėpimu, nors to neužstoja
wieni tik peikimai kitų darbo.

Kaslink užpuolimo p. Trupinė-
lio Pažįstamo "Vienybė", tiek
galime pasakyti, kad mes nieka-
da priesz "Tėwynės Myletojų
Draugystę" nestojome. Jeigu tame
atsiliepėme, tai wien nurodant
kas p. Trupinėlio Pažįstamo pa-
raszyto konstitucijoj, pagal mu-
sų nuomone, buvo klaidaus.
Kaslink to, mes tik iszreiszėme
sawo nuomone. Todėl apkaltini-
mas musų ciza neteisingas, ne tu-
ri jokio pamato ir ilgesnio atsaky-
mo nereikalauja, nes mes niekada
"nebėrėme pieskpmis ant "Tėw-
nės Myletojų draugystės".

P. Trupinėlio Pažįstamas nu-
bara dar mus ir užtai, kad mes
neremiamė jo užmanyto "Lietu-
wiszko kongreso"; Kongreso ne-
remiamė todėl, kad pakol musų
partijos neiszsdirbo sawo progra-
mo, kongresas ne gal atneszti
naudos—nes nežinia ant kokio
pamato susiwažiawę turėtu taiky-
tiesi. "Vienybė" senias raszė,
kad nė uždėtojai "Auszros" ir
"Varpo" susirinkę po girias ir jau-
jas, susirinkdami nė žinojo pirma,
kokius waisius iszdusų jį susiri-
kimai. Ciza, nors kaslink "Var-
po", klysta, "Vienybės" raszėjus.
Uždėtojai jo, prie kurių ir raszan-
tis prigulėjo, nesirinko po girias,
jų isz syk ir 10 nebuwo—susir-
rinkdami žinojo, ant ko jie renka-
si, žinojo mierį sawo susirinkimų
—kitiems gi tik likosi nuspren-
dimai praneszti: kas norėjo, prie
to prisidėjo, nenorinczių juk
priwersti ne galima. Susirink-
imai buvo parengiami wėliaus,
bet ne ant uždėjimo, tik ant pa-
laikymo uždėto laikraszcio. Kad
kongresai mums dar per anksti,
rodo tą ir patsai p. Trupinėlio
Pažįstamas, kurisai bara mus už
tai, kad mes jo apdirbtos konsti-
tucijos be kritikos, su pagyrimu,
ne priėmėme ir kaltina mus už tą,
ko mes nedarėme. Jeigu teip bu-
tu ant kongreso, tai galėtu buti
wien ineszėjai užmanyti ir kiti
su delnų plojimais juos priman-
ti be kritikos; kritika gi tik pik-
tumas pakeltų. Toki kongresai,
mums rodosi, naudos ne atgaben-
tu.

† 2 d. Spalių szijų metų, She-
nandoryj, Pa. pasimirė Prancisz-
kus Czuzaukas. Prigulėjo jis i
Draugystę Jaunikaiczių, kurios
buwo prezidentu, ir i Draugystę
Szw. Petro ir Powilo, todėl kaszt-
tais tų draugyszczių ir tapo pa-
laidotas. A. Czuzaukas buwo
labai doras wyras, todėl wisi jį
mylejo; buwo dar jaunas, wos 27
metų. Paėjo jis isz Suwalkų gub.,
Kalwrijos paw. Krosnos waitys
tys, Simno parapijos.

† DETROIT MICH.—I knygyną
naujai susitwėrusios Lietuwiszkos
szw. Kazimierio draugystės, len-
kiszkoje seminarijoje, pawukawo-
guod. kun. A. Burba isz Ply-
mouth, Pa. 22 ywairios įtalpos
knijų ir ponas Mockus isz Det-
roit, Mich. 19. Geradėjams, war-
dan draugystės, siunczių szirdin-
giausią aczių.

J. CZEPANIONIS, wirsz. dr.

† Springfielde Ill. likosi inkorpo-
ruotas "Lietuwiszkas" demokra-
tiszkas klubas. Inkorporato-
riais yra: Stanislawas Masionkewiczia,
Jurgis Martinkus, Pranciszkus
Mazik ir kiti.

† Springfielde likosi inkorpo-
ruotas "Lietuwiszkas" demokra-
tiszkas klubas. Inkorporato-
riais yra: Juozas Kowarskis, Ta-
deusz Stankewiczia, Laurinas
Ažukas ir kiti.

Isz Politikos.

Isz to, ką pasakėme dwiejuose
pereituose "Lietuwos" numeriuose,
jau galbut wisi suprato, ką
reiszkia "Gold Standar", ką
reiszkia "16 to 1" ir ką "Free
Silver".

Teiposgi, isz to paties musų ap-
sakymo, wisi jau žino, kad Mc
Kinley, republikoniszkas kandi-
datas, laikosi už "gold standar",
o Bryan, demokratiszkas kandi-
datas už "free silver" ir už "16
to 1". Nors apart szitų dwiejų
kandidatų, turime dar kitus du
kandidatus ant Saw. Walstijų
prezidento, tai yra: 1) Palmerį,
antrą kandidatą isz demokratų,
kuris stoja už aukeą, ir 2) Leve-
ring'ą isz partijos Prohibijoni sty,
bet apie szituos du paskutinius
nėra ką kalbėti, nes jie gaus labai
mažą skaitlių balsų, o gal ir su-
wis negaus nė wieno elektorisz-
ko balso, užtai gi ciza pareina mu-
si kalbėti tiktai apie szituos du
swarbiausius, tai yra: Mc Kin-
ley'ą ir Bryan'ą, kuriuodu yra
swarbiausiais kandidatais ir apie
kuruos žmones daugiasiaisi ezne-
ka ir mislyja, neiszmanydami, už
kurį balsuoti ir kuris isz jų gali
but geresniu.

Kaip jau sakėme nr. 40 "Lie-
tuwos", kad Mc Kinley nori palik-
ti pinigų tokioje pat sistemoje,
kokią juos szįdien turime ir
žada uždaryti rubežius sweti-
miams iszdirbimams, idant cizo-
nykszciai fabrikai galėtu wisą
dirbti, o darbinjikai, tuose fabri-
kuose, turėtu darbą ir gerą už-
darbį; tokiu budu pasitaisytu tie
blogi, bedarbės laikai ant gerų.
Mc Kinley sako, kad tuos blogus
laikus turime dėl to, kad szį-
dien demokratiszkas randas ati-
darė rubežius swetimiams iszdir-
bimams (taworams), o kad wiso-
se swetimose žemėse darbinjkas
yra pigesnis už Amerikos darbi-
njką, todėl ir swetimi iszdirbi-
mai yra pigesni už amerikonisz-
kus, (nors nekarta jie yra geres-
niais už amerikoniszkus). Kam
reikia taworai pirkti, kiekwienas
perka tuos, kurie pigesni, o kad
užrubežiniai yra pigesniais, už
tai juos wisi ir perka, o amerik-
oniszki nieks neperka delto, kad
jie nėra geresni už swetimus, bet
už tuos brangesni. Jeigu ameri-
koniszki iszdirbimų nieks ne
perka, už tai, kad jie yra bran-
gesni už užrubežinius, tada ir fa-
brikai jų dirbti ne nori, o jeigu
fabrikai nedirba, tai darbinjikai
ne turi darbo; o kada darbinjikai
darbo neturi, tada wisi szaukia-
me, kad blogi laikai! blogi me-
tai!

Tas pats Mc Kinley toliau sa-
ko: "turime ant wisų swetimų
iszdirbimų, kurie i szį žemę a-
teina, uždėti brangius mautus (ak-
czyžas), kad jie stotusi branges-
niais už musizkus iszdirbimus;
kaip swetimi iszdirbimai bus
brangesniais, tada wisi pirs mu-
sisziskus, o kaip bus perkanczių,
tai fabrikai galės pradėti sawo
darbą ir duot žmonėms uždarbį;
isz to bus mums nauda, kad wisi
musų darbinjikai turės darbą, tai
wiena, o antrą naudą turės Ame-
rikos randas, nes isz tų brangių
muitų plauks pinigai į Suwienytų
Walstijų izardą, kuris galės page-
rinti sawo stowį ir apsimokėti di-
džiumą skolų, laike "free trade"
padarytu.

Tai yra mieris p. Mc Kinley'o,
kuris, jeigu taps prezidentu Su-
wienytų Walstijų, žada tai pada-
ryti.

Mieris ir pažiuros p. Bryan'o,
demokratiszko kandidato, swis
yra kitokios. Jisai tuos dalykus
su wis kitaip iszaiszkina. Jisai sa-
ko, kad už tai dabar Amerikoj
sunkus metai, kad ciza pinigų
yra per mažai, o prie to taworai
ėsz per brangus. Nors muitai ant
swetimų taworų yra numazinti,
wienok dar brangus, taigi pagal
jo nuomone, wvertėtu mautus su
wis numesti nuo swetimų iszdir-

bimų, kad butu pigesni, o prie to
pridirbti daugiau cidabrinų pin-
gų, kad žmonės galėtu tuos pigius
taworus pirkti; tokiu budu patai-
sysys jis blogus laikus Amerikoje.

Argi tai teisybė, kad Ameriko-
je pinigų yra per mažai?—Ne.
Statistika parodo, kad 1873
metuose iszpuolė ant kiekwienos
galwos po \$18.50, o wienok tame
laike buwo geri metai ir geri už-
darbiai, odabar, nuo 1894 m., turi-
me ant kiekwienos galwos po
\$35.44, t. y. arti du syk tiek daug
pinigų, ir turime badą kęsti, darbo
negaudami. Isz to matome, kad
ne daugumas pinigų daro gerus
laikus, bet tik geras ukewimas,
gerasėjimas darbo ir gera pre-
kystė. Szįdien, kaip mums sta-
tistika parodo, turime du syk
tiek pinigų kiek jų turė-
jome 20 metų atgal, wienok ta
dauguma pinigų likų nepataise
ir dar kęsdieną blogyn eina; o ką
mums padės, jeigu mes daleisime
locininkams cidabrinų kasyklų
prisidirbti milijonus cidabrinų
doliarų, argi jie tuos doliarus
duos mums už dyką? Ne. Jeigu
mes nuo jų norėsimė gaut tą ei-
dabrinį doliarą, turėsimė teip pat
sunkiai dirbti už jį wisą dieną, o
uždirbė jį pirsime už jį wos tik
kiek duonos, kiek už 53c; nes
szįdien, kokį mes doliarą uždir-
bome: ar tai auksinį, ar tai cidabri-
nį, ar popierinį, randas mums
kiekwieną gwarantuoja ant 100c.
ir wisi jį nuo mus už 100c. pri-
ima; bet jeigu daleisime liuosą
dirbimą cidabrinų pinigų, tada
randas negwarantuos mums jo
ant 100c., bet tik ant tiek, kiek
tas szmotelis cidabro swers ant
swato.

Naujas waistas nuo pa-
wietrės.

Pawietrė, arba džuma, an-
glszkai wadinama plague, seniaus
atsilankiusi Lietuwoj, tukstan-
czius žmonių i kapus nuwarė.
Deszims ar penkiolika metų at-
gal siautė ji Rytinėj Maskolijoj,
gubernyjose Wolgos paupio, szį
metą siautė ant salos Hong Kong,
pietiniuose apskricziuose Chine-
czių Kraszto, apsirėiszė Indijo-
se ir Turkestane. Iki sziol isz sykj
apsirgusių pasisekdawo labai retą
iszgelbėti. Ligą tą gimde
tam tikri smulkus labai, neužma-
tomi grybeliai, kaip ir kitas li-
gas, kaip antai: cholera, szilti-
nė, džiowa, rauples ir t. t.—tik
grybeliai gimdanti kiekwieną isz
tų ligų yra kitoki; juos wadina
bacilias. Taigi tie bacilias kitų
ciza paminėtų ligų likosi jau se-
niau surasti, gimdanczių gi pawie-
trę, todėl kad ji i Europą ne teip
labai tankiai atsilankydawo, ciza
jų ir surasti negalėjo; surado juos
wienok gydytojas, prancuzas Jer-
sin. D-ras Jerzin atsilankė 1894 m.
ant salos Hong Kong, kur siautė
tą kart smarki pawietrė, jis pra-
dėjo tą ligą tirinėti ir surado ją
gimdanczius grybelius. Jis pasi-
kėsė bandyti tą baisią ligą gydyti
su tais paciziais ligą gimdancziais
grybeliais, susilpninęs juos per y-
patiszką auginimą, kaip tai pa-
weikslan daro gydytojai su raup-
lės arba difteritu, ir paskui teip
susilpnintas įezirszkia žmogui i
kuną. Kiekwienas žino, kad žmo-
gus, kuriam buwo iskiepytos raup-
lės, jeigu ta liga ir asperga, tai
tokį neteip smarkiai kankina
negu tą, kurisai neturėjo jų iskie-
pytų. Budą gydymo ligonių per
iskiepyjimą susilpnytų pawietrės
nuodų Dr-ras Jerzin iszbandė pir-
ma ant kralikų ir žiurkių. Atsi-
tikus progai, tą budą pritaikė jis
prie gydymo apsirgusių žmonių.
Bandawonės su pirmu ligoniu
pasisekė: jis iszgijo. Tas sutei-
kė drasa bandyti ir ant kitų ir
isz tikro wisi tie, kuriems buwo
ypatiszku budu susilpninti pa-
wietrės nnodai iskiepyti—isz-
gijo. Taigi dabar galima sakyti,
kad waistas nuo baisios pawiet-
rės, kuri tukstanczius žmonių i
kapus nuwarė, tapo d-ro Jerse-
no iszrastas, taigi jį ant toliaus ne-
kankys teip žmonių.

† Kas užsirazo "Lietuwa" ir
užimoka už ją \$2 isz wirszau
ant wiso meto, mes duodame tam
puikią knigele wertės 50c: do-
wanų! Knigele gali iszsirinkt sau
kokį nors isz musų kataliogo; kas
neturi kataliogo, tegul atsiszau-
kia, o prisiusime jam.

Isz wisur.

Maskaliskame Turkestane, Užkaspiskų Jurių apskrityj, ir Merwe apsirėiskę pawietrė.

Mieste Fez, (ciecorystėj Morokko, Sziaurinėj Afrikoj, prie-szais Ispaniją) iszdegė cziela žydiszka miesto dalis. Apie 20 žmonių prazuwo ugnyje. Miestas Fez turi 150,000 gywentojų, terp kurių deszimta dalis žyduj; taigi tų wisi turtai prazuwo; neteko jie pastogės.

Iz Japonijos wėl pareina ži-nios apie neiszpasakytas audras, kurios daug pridirbo blėdies mieste Kobe ir aplinkinėse. Tele-grafų linija terp Jokahamos ir Tokio isznaikinta. Apskricziuose Hagio ir Gifu neiszpasakytū twa-nai nunesz daug namų, isznaiki-no laukus Keli tukstancziiai žmonių prie to nustojo gywasties.

Netoli Osieko, Lenkijoj, ke-turi broliai Szaranczai, grįždami isz miestelio, kur buwo jomarkas, ant kelio susibarė už pasidalini-mą tēwų palaikais. Besibarant, jau-niausias isz jų, kuriam pasirodė, kad jį kiti broliai nuskriaudė, iszitraukė peilį, szoko prie wy-riausiojo ir perpjow tam pilwā; pamatęs wienok, kad nuo to dar-tas ne mirė, perpjow gulincziama gerklę. Žmogžudys tapo suimtas ir pasodytas į kalinį.

Smarki audra, 8 d. Spalių, sautė ant Atlantiko, pakrantėse Anglijos, Skotlandijos, Irlandi-jos, Prancuzijos ir Ispanijos ir daug pridirbo blėdies. Daugelis lai-wų susidaužė. Ties Bishop salonus susidaužė wienas pran-cuziskas garlaidis ir augliszkas lai-was "Sea King". Wisi jurinikai prigėrė. Apkultas likosi ir ka-riszkas konuolinis laiwas "Jason". Ties San Sebastian, sziaurinėj Ispanijoj, susidaužė didelis pran-cuziskas transportinis laiwas "Haramario".

Tuli Siberijos pinigų skolin-tojai pradėjo imti merginas kaip grebežius. Wienas pinigų sko-lintojas, už paskolintus 3 rublius, paėmė nuo wieno sarto 2 gra-ziausias jo dukteris kaipo grebe-žius; kazokas D. paėmė už 1 pa-skolintą rublį trečziąją dukterį. Palukus ima jie neiszpasakytus, teip kad paskolinė 3 rublius, ir 2 metu surenka tie nesauziniskai skolintojai 40—50 rublių. Syki pasiskolines jau isz skolų neisz-breda.

Turkijoj, ypacz gi jos pro-wincijoj Macedonijoj, priwiso žmogžudžių pulkai, kurie užpul-dinėja ant turtingiausių gy-wentojų ir jeigu tik iweikia, juos su sawim paima ir nusiweda. Paskui nuo giminių reikalauja iszpirkimo. Neseniai paėmė jie Austrijos konsulį isz Seres ir paskui nuo jo giminių pareikala-wo 50,000 dol. ant iszpirkimo; bet kad tie tokios daugybės pinigų surinkti negatėjo—žmogžudžiai užmuszė paimtą Austrijos kon-sulį, o drauge su juom ir wieną turtingą žemės sawiniką.

Per pirmą pusę szių metų at-kako į Paraną, Brazilijoj, 10720 ateiwų isz Europos. Isz tų: 830 lenkų ir 15 italijonų atkako kasz-tais sztėto Paranos; 9880 atkako kasztais Brazilijos rando. Pagal tautiszka kilmę ateiwius randas sziteip dalina: 7137 austrijokai (tokios tautos nėra ant swieto), 1666 galiciejonai (taigi lenkai ir rusinai) 48 italijonai, 46 wokiecziai, 41 ispanijonas, 40 portugaliecių, ir 692 maskoliai (taigi lenkai ir lietuwiai isz Maskolijos). Sawo kasztais atkako per tą laiką 1518 rusinų ir 125 lenkiszkos szeimynos.

Aukso kastynėse "Morro Velho", netoli Villa Nova de Li-ma, Brazilijoj, atsitiko didelė ne-laimė. Wiena kastynių ola mat buwo su dinamitu užprowyta. Atėję prie darbo darbininkai tą patėnyjo, bet darbo prižiūrėtojas,

wieton liepti pasitraukti ir užku-rus ugnį sudeginti dinamitą, lie-pė jiems dirbti, o dinamitą galėsz sudeginti laike pusrycių. Ne-reikėjo wienok laukti teip ilgai: dinamitas explodawo; eksplozi-jos tapo wisai sudraskyti 4 darbi-nikai, 11 gi yra sunkiai suzeistų, o terp tų ir pats darbo užiūrė-tojas, per kurio kaltę ta wisa nelai-mė atsitiko: jam nuplėszė szmotą mėsos nuo kuno.

Inžinierius Jaczewsky buwo iszsiystas į Siberiją isztirti jos kastynių turtingumą. Dabar su-grįžęs, ant susirinkimo mineralo-gų draugystės jis apreiszkė, kad widurinėj Siberijoj, Užbaikalo ap-rubėj, jis surado didelius plotus žemės, kur, po wirszutine eilė ba-zalto, yra wisur aukšas. Rado jis teiposgi ant upės Misowos didė-lius plotus, kur gal but įrengtos geležinės rudos kastynės. Wirimo aukso kastynėse turėjo paliauti darbą dėl stokos darbininkų. Dar-bininkams czia pakėlė užmokėsz už darbą, bet užtai paliowė juos mating, isz to pakelto mokes-czio, jie negalėdami iszmisti, pa-liowė dirbė ir pasitraukė įjeszko-ti kitur geresnio uždarbio.

Izspanijoj, Madride, susekė dabar prigawėjų draugystę, į ku-rią priguli augstas užimanti wiet-as urėdnikai: direktorius teatro "Principe Alfonso", sekretorius ministerio, sanariai paslaptos policijos, paezto urėdnikai. Drau-gystė ta turėjo sawo agenturas pietinėj Izspanijoj. Prigawystes draugystė dirbo sziteip: į banką padėdawo kiek pinigų ant isz-siuntimo jų į užrubėžius arba į kitą miestą, sanariai drau-gystės, paczto urėdnikai, perim-dawo ir padirbdawo rasztus teip, kad užrubėžio bankas iszmokėdawo daug daugiau negu buwo siysta. Tokiu budu keletas žymesnių ban-kų daug nužudė pinigų: bankas Noelio Sewille nustojo 25000 pesetų; sawinikai Massanaro kas-tynių 50000; Pentro & Co. 40000 ir t. t. Daugel sanarių tos drau-gystės likosi suimti; terp suimty yra ir daug moterų; daug likosi nesuimty todėl, kad ir sanariai po-licijos prie jos prigulė. Kita wėl draugystė prigundinėjo randą su kareiwiais. Izspanijoj nuo ka-riaunos galima iszsiipirkti, pasam-dant kitą sawo wietą: priėmimo kariaunos komisijos imdawo pin-gus nuo jaunų ir juos paleisdawo, į jų wietą imdawo antisziuntimo ant Kubos netinkanczius arba se-nelius; priėmė net daug 60 metų senelių.

Wokiszkas laikrasztis Frankfurter Ztg. sziteip apra-zo priežastis baisaus atsitikimo ant Chodiniszko lauko Maskwoj, per iszkilmes apwainikawimo maskoliszko ciecoriaus, Ant lau-ko buwo pastatyta 100 lentinių budų; kiekwienoj isz tokių budų galėjo patilpti, pagal iszskaity-mą, 860 su walgiais ir dowan-mis pundelių. Skaitant daugiaus-iai, wisose budose galėjo but isz wiso 100,000 pundelių. Tuom tarpu, pagal iszakymą, turėjo jų but parengta 450000. Taigi kur dingo 350,000? Budose paskirto-se ant dalinimo žmonėms gėrymų buwo teip, kad terp dwiejų tusz-czių baczkų buwo wiena baczka su alumi; kitose budose buwo wien tuszczios baczkos, pilnų gi wisai ne buwo. Duilidė Miszin pripažino, kad kada susirinkė ant lauko žmonės pradėjo grustiesi, darbininkai alaus leidinyczios, ku-riai reikėjo pristatyti alų, su kirwiais iszmuszinėjo dagnus tuszczzių baczkų, kad rodytusi, lyg kad baczkos isziro ir per tai alus iszbėgo. Susigrudimą žmo-nių tyezia padarė pats caro urėdnikai, norėdami kad minios iszgriautų pastatytas budas ir kad tokiu budu ne galima but susekti jų prigawystės. Tas rody-tu, kad ta nelaimė atsitiko wien per godumą maskoliszko urėdnikų, kuriems paskirta buwo wai-szinti žmonis, kurie daugumą pinigų ant waiszinimo paskirti tiesiog pawogė. Ir tokiems tai pa-szemėkams Maskolijos waldonas palieka tiesą 100,000,000 žmonių daboti, kad tie neiszdrystu reikalaui sau žmoniszko tiesų!

Wisokios Žinios.

Daugelyj wietų Europoj pra-dėjo dirbti dabar telegrafų stul-pus isz popieros. Stulpai toki isz popieros nuliėti, lengwi ir il-giaus laiko negu mediniai. Aus-tralijoj gi isz popieros stato jau ir triobas, kurios esancziuos geres-nes už pastatytas isz kitokios me-degos.

Tirinėdami, mokslinecziai per-sitikrino, kad gėrymas degtinės, nors geriantis ir po mažai jos gertu, wisgi yra bledingas: degtinė isz palengwo nuodina žmogų ir retai girtuoklis salau-kia senatwės. Anglijonis James White, isztyrė, kad isz 1000 ge-rianczių degtinė tik 450 iszgywe-no iki 60 metų amžiaus, isz ne-geriancių gi, ant to paties skaitli-iaus, 590. Teip yra ne tik Angli-joj, bet wisur ant swieto: lietu-wiai ir daug ilgiaus gywentu, pa-stotu twirtesniais, iszmintinges-niais, jeigu girtuoklystėmis ne naikintu sawo sweikatos ir ne temdytu sawo proto; isz blai-wių ir pati lietuwystė daugiaus naudos turėtu.

Apsigywenusių ant Kaukazo Osetinų apszwiestunai rengia szį metą susiwažiawimui ant iszdirbi-mo wienodo statraszo (raszybos) sawo kalbos. Taigi mat ir puslau-kiniai osetinai mus pralėns: jie iki pradžiai szio amžiaus ne-jokio raszo nopažinojo, su tuom supažindino juos maskoliai, ypacz gi jenerolas Uslar. Kad tik tame mus ne pralėntu butokudai arba papuazai! Daugelis musų, ypacz gi Amerikoj apsigywenusių auto-rių, prisilaiko nuomonės, kad ra-szyti lietuwiszka ne reikia ne statraszo, ne kalbos mokėti, o kaip taliems ir numanymo apie ką raszo.

Ne wiena lietuwaitė, auginda-ma sawo darželyj kwepianczius kwietkas, nežino nuo ko jų kwa-pas ir grožybė paeina. Juo dau-giaus į darželį prisigriebia saulės spindulių, juo jame kwietkos dai-lesnės, bet užtatai silpniaus kwepia; juo gi tie saulės spindu-liai bus silpniesni, juo kwietkos geresnį turės kwapp, bet užtatai žudys daug grožybės. Daugumas musų laukų kwepianczių kwietkų geriausiai auga szeszėlyj. Pracuzas, Mesnard isz Roueno, patalpi-no laikrasztį "Promethaeus" rasztą apie sawo iszytyrimus kas-lynk kwietkų kwepijimo. Isz jo iszytyrimo pasirodo, kad augmens sziltesnių krasztų iszduoda dau-giaus cukraus, bet mažiaus kwe-pia. Geriausia kwapp wisoki sod-nų waisiai: obuoliai, gruszios turi užaugę Szwedijoj ir Norwegijoj, taigi krasztuose, kur saulė ma-žiaus szwiesos iszduoda.

PIRMAS LIETUWISZKAS TEATRAS.

Pardawimas Juozapo Egipto prekejams.

Chicago lietuwiszka "Dowy-do Karaliaus Draugystė" rengia teatrą, Pulaskio halėje, 800 S. Ashland ave. terp 17 ir 18 ul; bus atgrajita drama 7 aktuose: "PARDAWIMAS JUOZAPO EGIPTO PREKEJAMS". Teatras bus atgrajit-as 25tą d. Spalių (October) 1896. Prasidės 7tą walandą wakare; durys atsidarys 6tą wakare. Įžen-ga ant teatro, 25 c. antrosios sė-dynės 35c. pryzakinės 50 c. Todėl užpraszo wisus lietuwius ir lietuwaites teipgi ir wisas Drau-gystes lygiai Chicago, kaip ir aplinkinių miestelių, idant teiktusi ant musų teatro atsilankyti. Su guodone, KOMITETAS.

Gromatnyeczia.

p. Bar. Pittsburg. Eilėms at-siustos Dainos truksta: miosos, ritmo ir rimos. Pataisyti negali-ma. Taigi atleiskie, kad jų ne-talpiname.

J. BUTKUL, ST. LOUIS, MO. Sziauom tarpu tamistos Atsakymo "Saulės" ko-respondentams, dėl stokos wietos tal-pinti negalime, o wėl tikimės, kad jau yra užtektinas ant to atsakymas nr. 41 "Lietuwas". Jeigu bus reikalinga, tai sunaudosime jį tolesniam laikui.

Naudokites Lietuwiai!

Kas pirmas atmys, kas bus Suwienytų Walstijų a-teinancziu prezidentu ir su kiek elektro-riszkų balsų bus jis iszrinktas,

GAUS

\$25.00 nagrados.

KAS ANTRAS ATMYS, GAUS \$10.00.

Kas trečziats, gaus \$5.00.

Paaiszkinimas kokiū bu-du iszrenka prezidentą.

Suwienytų Walstijų presiden-tą renka ne per balsus žmonių, bet per balsus elektorių. Kiek-wienas stetas turi po kelis, kelio-liką arba keles deszimtis elektro-rių, tai yra pagal skaitlių žmonių: kuriame steta daugiau žmo-nių, ten daugiau ir elektorių, o kuriame mažiaus žmonių, tai ir elektorių mažiau. Ant wisų Suwie-nytų Walstijų yra 447 elektoriai, taigi, idant likti prezidentu, kan-didatas tur gaut ne mažiau 224 elektoriszkus balsus. Szita to blyczėlė parodo, kiek elektorių yra kiekwiename stete.

STETAI.	Elektoriai.	MCKINLEY. Republikonas.	BRYAN. Demokrat.
Alabama.	11		
Arkansas.	8		
California.	9		
Colorado.	4		
Connecticut.	6		
Delaware.	3		
Florida.	4		
Georgia.	13		
Idaho.	3		
Illinois.	24		
Indiana.	15		
Iowa.	13		
Kansas.	10		
Kentucky.	10		
Louisiana.	8		
Maine.	8		
Maryland.	8		
Massachusetts.	14		
Michigan.	14		
Minnesota.	10		
Mississippi.	9		
Missouri.	17		
Montana.	3		
Nebraska.	3		
Nevada.	3		
New Hampshire.	4		
New Jersey.	12		
New York.	36		
North Carolina.	11		
North Dakota.	3		
Ohio.	22		
Oregon.	4		
Pennsylvania.	32		
Rhode Island.	4		
South Carolina.	9		
South Dakota.	4		
Tennessee.	12		
Texas.	15		
Utah.	3		
Virginia.	4		
Washington.	12		
West Virginia.	6		
Wisconsin.	12		
Wyoming.	3		
Wisų elektorių.	447		

Likt prezidentu reikalinga 224.

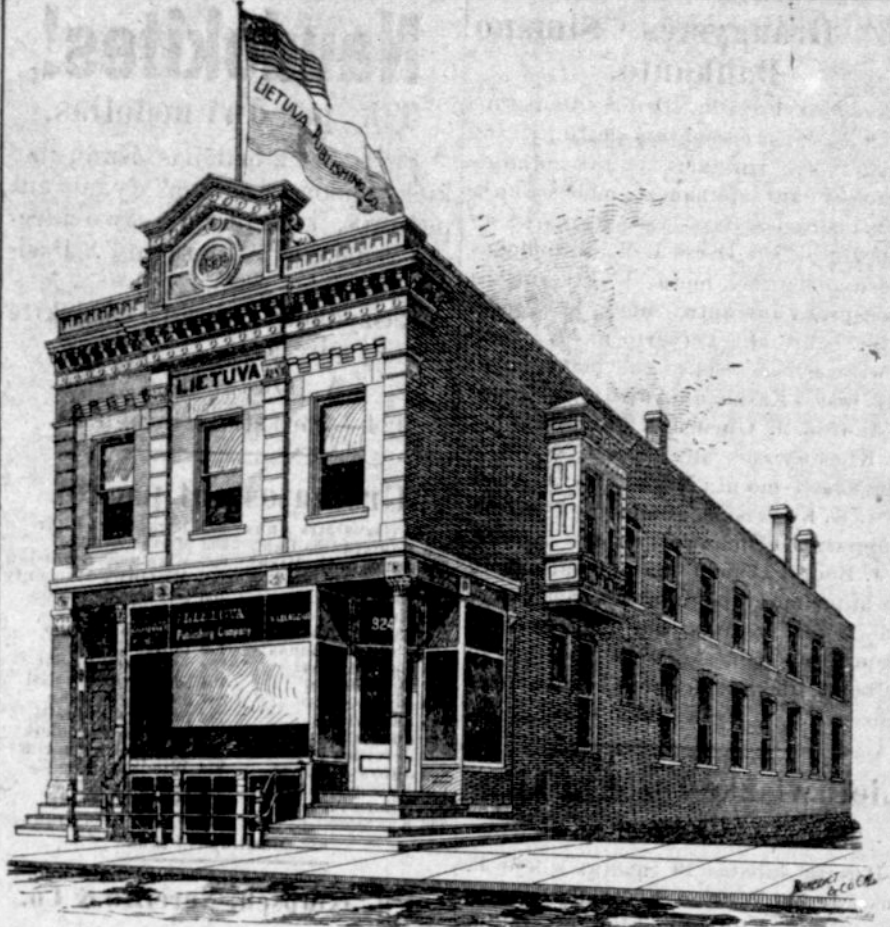
Dabar, kaip ant toblyczėlės ma-tote, stete Illinois yra 24 elektro-riai; taigi jeigu stete Illinois bus daugiau balsų už republiko-nus, tai tuos wisus 24 elektorisz-kaus republikonai, o demokratai, szitam stete, negaus nė wieno, bet jeigu bus daugiau balsų už demokratų, tai tie wisi 24 elek-toriai prigulės demokratams. Stete Pennsilvanijos yra net 32 elektoriai; taigi ir ten, jeigu gaus daugiau balsų republikonai, tai tie wisi 32 elektoriai teks repu-blikonams, o jeigu daugiau de-mokratų, tai demokratams. Kaip su Illinois ir Pennsilvanijos, teip lygiai ir su kitų stetų elektro-riais einasi: kuri partija kuriame stete gaus daugiau balsų, tos partijos bus ir elektoriai.

Ant prezidento turime du kan-didatus: McKinley'ą isz Republiko-nų partijos ir Bryan'ą isz demo-kratų. Kuris isz jų gaus 224, ar daugiau elektoriszkų balsų, tas liks prezidentu Suwienytų Walstijų.

Deltogi, norėdami atmyti su kiek elektoriszkų balsų bus isz-rinktas prezidentas, turite sakyti ne mažiau kaip 224 ir ne daugiau kaip 447, nes tik tiek elektorisz-ky balsų yra wisose Suwienytose Walstijose.

Ant kokių iszlygų gaus minėta nagrada.

Norėdamas atmyti szią myslę ir gauti minėtą nagradą \$25.00, tu-ri neatbutinai buti skaitytojum "Lietuwas" ir turėti užmokėti prenumeratą isz wirszaus už wieg-metą, tai yra \$2; neužsimokėję \$2 už laikrasztį, tegul suwis ne-mena. O kurie nuo seniaus turė-jo imokėję \$2, bet jeigu jų laikas prenumeratos jau pasibaigė, tai turi isz naujo \$2 užsimokėti ant kito meto, o kurių laikas prenu-meratos baigias prieš naujus me-tus, tai tie tur užsimokėti \$1 i-dant galėty buti daleisti prie mi-nėtos nagrados. Neužsimokėję \$2 už "Lietuvą"

Namas musu Redakcijos.

Czionai patalpiname paweikslą musų naujo, murinio name, kurį iszstatėme dėl "Lietuwas" Redakcijos, Szia dien "Lietuwas" redakcija yra įrengta kuo puikiausia: ant 1mo pentro, pryzaklyje, ofisas ir sztoras knygų, abrozų ir kitokių daiktų, o užpakalyje spaustuwė (drukarnė); ant antro pentro gywenimai; "basement" kukne ir pasidėjimas kitiems daiktams. Wisas namas, nuo apa-zios iki wirszių, yra garu apszildomas ir wisas gazu apszwiestas. Ant wirszaus stogo iszpliekta lietuwiszka weliawa ir amerikonez-ka teipgi.

Dabar daug lengwiau ir geriau galime atlikti wisokius lietu-wių reikalus. Mes dabar parduodame szifikorties ant geriausių lai-wų, siuncziamė pinigus į Lietuvą ir wisas dalis swieto. Pinigai per mus iszsiusti greicziausia suwaikszcziuja kaip isz wisų kitų agentų. Mes teipgi parduodame lotus ir namus aplink lietuwiszka bažny-czia ir atliekame wisus kitokius lietuwų reikalus gerai ir teisingai.

Nuo ateinanczių Naujų Metų, laikrasztį "Lietuvą" padidinsi-mė ant wienos kolumnos, szia dien yra 6-ųjų kolumnų, paskui bus 7-ųjų, tada ir wisokių žinių ir draugyszių reikalų galės daugiaus sutilpti.

Kas užsiraszys "Lietuvą" ir užsimokės už ją \$2 isz wirszaus ant wiso meto, tas gaus puikią knygėlę, wertės 50c., downų. Kn-gelę gali iszrinkti isz musų katalogo kas kokę nori, kad tik ne-brangesnė per 50c., o prisiysime jam dykai. Kas neturi musų ka-talogio, tegul atsiszaukia, o mes jam prisiusime.

Raszant į mus su kokių bent reikalu, arba pinigų siuncziant, wisada uždekte szitokį adresą:

A. Olszewskis,

924 33rd Street,

CHICAGO, ILL.

Pinigus siyskite registruotose gromatose arba per "money order", tai niekada ne prašus. Iszpirkę "money order" nelaiykite jį kesseniuje, bet tuo-jaus prisiuskite mums: siuncziant "money order", gromatą registruoti nere-ikia, prisiuskite prastoje gromatoje, nes ant jo nieks, be mus, pinigų isz paczto ne gaus.

Ofisas "Lietuwas" esti kasdien atidarytas nuo 7tos walandos rytą iki 9 wa-karo, o nedėliomis nuo 12tos widurdienio iki 6 wakaro. Chicagiecziai turint reikalus, teiks isz atsilankyti minėtose walandose.

tegul suwis nerasz, nes mes dėl tų nė mažiausio atsakymo neduo-sime. Spėjimai tur but prisiu-niziami per rasztą, o ne žodžiu, idant pažiūrėję ant koperto pacz-tinės pezceties galėtume atspėti, kuris yra pirmenis ir kuriam priguli \$25, kuriam \$10, o ku-riam \$5.

Pinigai bus iszmokėti į dwi ne-dėli po iszrinkimui prezidento, dėlto, idant apsisaugoti nuo klai-dos.

Prisiųsdami atminimus wisada uždekte szitokį adresą:

A. OLSZEWSKIS,

924 33rd St.,

CHICAGO, ILL.

Ne wisi gerai supranta.

Musų paduotą myslę, su kiek elektoriszkų balsų bus iszrinktas ateinantis Suwienytų Walstijų prezidentas, ne wisi gerai supran-ta. Žinoma, yra žmonės kurie gerai suprato ir mena kaip prigul; jau arti szimtas skaityto-jų prisiusinė sawo minimus: wienas sako, kad McKinley bus isz-rinktu su tiek ir tiek elektorisz-ky balsų, kits sako, kad Bryan bus iszrinktu su tiek ir tiek bal-sų ir t. t. bet randasi gana tokių, kurie suwisai nesupranta, kaip tą myslę myti. Yra toki, kurie sako: "kuris isz jų gaus daugiausiai balsų, tai tas liks prezidentu".

Szitoks minimas nėra jokiu mini-mu; juk tą kiekwienas žino, ir be minimo, kad tik tasai galės but prezidentu, kuris daugiau gaus balsų, o ne tas, kuris gaus ma-žiaus; toks minimas nėra jokiu minimu. Norint atmyt, reiki ti-krai įspėti, su kiek balsų jis bus iszrinktas, tai yra: kiek balsų jis gaus isz wiso? Kiti wėl sako, kad jeigu republikonai gaus daugiau balsų, tai tie wisi 447 elektoriai teks McKinley'ui, o jeigu demo-kratai tai wisi elektoriai bus Bryan'o:— Szitoks minimas ir ansai augszciau minėtasis (kad kuris gaus daugiau balsų, tas liks prezidentu), nėra joks minimas. Menantieje turi suprast szitai,

Henry L. Hertz,

Republikoniszkas kandi-datas ant Iždiniko WALSTES ILLINOJO.

Isz Draugystės Simono Dankanto.

Nedėlio, 4 Spalio, Dėtė S. Dankanto laikė savo priesmetinį mitingą, ant kurio buvo rinkimas naujos administracijos ant ateinančio mėto. Nauja administracija tapo išrinkta isz sekančiųjų užkūrų: D-ras J. M. Stupnickas prez., ant pirmo mėto; J. Kolesinskas Vice-prez., ant antro mėto; K. Pocius Prot., Sekr. ant ketvirtą mėtą; K. Juszkewicz Fin. Sekr. ant pirmo mėto. A. Olszewskis Kasier. ant antro mėto; užvežėtojai idė: J. Gurinskas ant 3-cio mėto, K. Klusewicz ant 2-ro mėto, ir A. Bucznis ant 1-mo mėto; Marszałkos: J. Auszra ir K. Kowarskis, abudu ant 1-mo mėto. Knigiai: J. Dichawicz ant 4-to mėto, ir J. Budzins ant 1-mo mėto. Swarbius isz nutarimų: tapo nutarta surengti metinį D-tės apvalksiojimą pradžioje ateinančio mėnesio, kuris turės but su kalboms, deklamacijomis, dainomis ir muzika.

K. POCIUS, SEKR.

Lietuwiszkas szkolių klubas.

Pereitą subatą, 10 Spalio, salėje P. Juszkos, 749 W. 22nd St. užsidėjo naujas lietuwiszkas klubas mokymosi szkolių, po wardu "Jaunų Lietuwiszkų ir Lietuwiszkų Szkolių Klubas," ant kurio isz sykio prisirasė 25 sanariai. Ant wirszinių tapo iszrinktais sekančiai užkūrai: A. Jauk-szas Prez., J. Kuczi Vice-prez., St. Kuczi Prot. Sekr., St. Jowaiszas Fin. Sekr., Andr. Kerulis Kasier., mokytojų szkolių yra Petras Wirszas.

Naujas Klubas laikys savo mitingus ir mokyklos kas subatą wirsz minėto salėje. deltoji wisi lietuwiszkus ir lietuwaites, norincius mokytis szkolių, szirdingai užkwieczia ant minėto mitingų pributi.

WYBIAUSYBĖ.

Isz Lietuwiszkų Klubu.

Pereitą subatą, salėje P. Karecko, 4012 Atlantic St., Liet. Republ. Klubas 29-tos wardos laikė savo mitingą, ant kurio buvo arti pilna salė susirinkusių žmonių. Kalbėjo angliskai: P. James Blane; lietuwiszkai: A. Olszewskis, iszduotojas "Lietuwos," ir N. Urbonas. Wisi teny-szezial lietuwiai balsuot už McKinley.

Nedėlio, 11 Spalio, 4 wal. po pietų, salėje po nr. 4500 S. Paulina St. Lietuwiszkas Republ. Klubas Keistucio 29 wardos laikė mitingą, ant kurio teipogi buvo užganėtinai susirinkusių lietuwiszkų. Kalbėjo lietuwiszkai: A. Olszewskis, iszduotojas, "Lietuwos," ir Fr. Bradchulis prez. Klubas 7-tos wardos ir J. Klimawiczus. Czia teipogi wisi lietuwiai laikosi McKinley'o pusės.

Tą pacią nedėlios d. 8 wal. wakare, salėje Szimaiczio, ant kertės S. Canal ir 15tos ul. buvo mitingas Liet. Republ. Algirdo Klubas 7-tos wardos. Kalbėjo lietuwiszkai: A. Olszewskis, Fr. Bradchulis, M. Feiza, Fr. Masonis. Lietuwiszkų buvo prisikimszusių pilnatelė salė, pirmias būw nesutikimai tapo sutinkinti ir tasai Klubas yra ganėtinai twirtas. Wisi lietuwiai tos wardos stowi už McKinley.

MITINGAI.

Nedėlio, 18 spalio, tuojas po sumai, salėje L. Azuko, Dr-tė Lietuwos Sunų laikys savo priesmetinį susirinkimą, ant kurio bus rinkimas naujos administracijos ant ateinančio mėto, iszdarlinimas konstitucijos ir kiti swarbus reikalai, už tai wisi sanariai uzsprase pributi. Teipogi uzsprase ir tuos lietuwiszkus, kurie norėtu prisirasyti prie Dėtės Lietuwos Sunų.

K. POCIUS SEKR.

Nedėlio, 18 Spalio, tuojas po sumai, salėje F. Majausko Liet. Republ. Polit. Sasiw. laikys savo mitingą, ant kurio delegatai isz wisi lietuwiszkų Klubų yra užkwiecziami pributi.

W. ZACHAREWICZ, SEKR.

Nedėlio, 18 Spalio, 3 walandą po pietų, Czekų salėje, po nr. 32 Emma St., terp Noble St., ir Ashland Ave., bus didelis mass-mitingas "Liet. Republ. Klubas 15-tos ir 16-tos wardos," ant kurio bus lietuwiszkų ir angliszkų kalbėtojai, bus Geo. E. White kandidatas ant kongresmano Waltes III., P. Dancan, kongresdatas ant "State Attorney," P. Mayendorf užwežėtojas Depart swetimų kalbų deltoji užspraso kuo daugiausiai lietuwiszkų susirinkti, idant pripildyti ta puikią salę. Broliai, padėkite mums ant szio mitingo, o mes padėsim jums ant kito.

KOMITETAS.

Nedėlio, 18 Spalio, 6.30 walandą wakare, bus didelis mass-mitingas Liet. Republ. Klubas Algirdo 7-tos wardos. Bus lietuwiszkų ir angliszkų kalbėtojai; už tai wisi lietuwiszkus szirdingai užkwieczia atsilankyti. F. P. BRADCHULIS, PREZ.

Subatoj, 17 Spalio, salėje P. Karecko, 4612 Atlantic St., bus mitingas Liet. Republ. Klubas 29tos wardos, ant kurio bus lietuwiszkų ir angliszkų kalbėtojai. Užsprase kuodaugiausiai lietuwiszkų susirinkti.

A. OLSZEWSKIS, PREZ.

Subatoj, 17 Spalio, 8 wal. wakare, salėje F. Majausko, bus mitingas Liet. Republ. Klubas 6-tos wardos, ant kurio bus lietuwiszkų ir angliszkų kalbėtojai. Užsprase kuodaugiausiai lietuwiszkų susirinkti.

A. OLSZEWSKIS, PREZ.

NEW YORK, N. Y.
Lietuwiszkas Rep. Klubas po wardu Witauto, 326 Henry St., 21 d. Spalio laikys didelį bus mass mitingą; užkwiecziam wisi brolius, kurie yra užkūrai, nes bus kalbos lietuwiszkos, lenkiszkos ir angliszkos. 21 diena szale bus iszkabinta weliawa ties mitingo sale.
V. T. Shultz Prez. 262 E. Houston St.
DR. LEVANDAUŠKAS, LEADERIS.

Naudokites!

Tik per dvi nedėlias.

Per szias 2 nedėlias iszsiysime kiekvienam "Lietuwę" dykai ant pažiūros, kurs prisius sawo adresą ir redakciją "Lietuwos". Pasi-naudokite!

Raszydami wisada uždėkite szitokį adresą:

A. Olszewskis,
924—33rd str., Chicago Ill.

Gromatos ant paczo.

523 Awista Mra Anna 692 Mickiewicz Plotr
525 Balczykonia Rabi 693 Mielus Zygmud
534 Bernatowicz Mike 693 Miklasz Stanislaw
539 Bionaltis Wer. 697 Mielowicz Wincenty
542 Bochatu W. 705 Noriewicz Anton
560 Brieda M. 706 Norwillo Jozef
567 Burnek Piotr 718 Planyska Anton
566 Czaras Simonas 719 Polnar Tadek
585 Galus Michal 750 Szeleko Wincent
587 Gibis Johan 704 Stankiewicz Michal
589 Gobbels Mias. 750 Stankajis John
625 Janowicz S. 788 Stryczewicz M.
631 Juraszka J. 796 Szlapiak Franciszk
633 Jerewicz Dominik 796 Tenikaitis Andrius
634 Jurawski Ignat 814 Wilekiewicz Ignacius
635 Kabele Bohmil 824 Williams Jory
647 Klitoris Apollinar 829 Wiza Wincenty
692 Kuktanski J. 846 Zydonowicz Franz

682 Masilunas Frank

Pp. Kelpsch, Noreiko & Co.

Prisiunciu szirdingiausia padėkawę už žiedą, kurį szioms dienoms apdailiau; teipogi už wisius kitus daiktus, kuriuos iki szios dienos nuo tamisų pirkau.

M. Andriukaitis Minersville, Pa.

A. Reklui.

Lietuwiai isz Pittsburgh, Pa. sumetė ant nelaimingo Reklui \$5.50c. ir prisijutė į "Lietuwos" redakciją "Rinkimu pinigų užsiėmė Adomas Patulekas."

Fr. Wenckus isz Waukegan Ill: paaukawo \$1.00.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau sawo draugo, Kazimiero Wasiliausko, paeinancio isz Kauno gb., Telszių paw., Gailotų kaimo; pirmiau gyweno Pittston, Pa., bet kaip girdeju, kad tenai mainose daugybę žmonių užmusė, tai gal ir jis į jų skaitilį pateko. Jeigu dar yra gywas, teiksis atsisaukti ant adreso szito: L. Stankewiczus, Box 409 Campello, Mass.

Pajieszkau sawo draugu: Antano Atkoczalcio isz Rosmeslauko kaimo ir Jono Sujento isz Witogalos kaimo; abudu Raseinių pawieto, Kauno gub. Teiksis atsisaukti ant adreso szito: Petras Damulis 4512 S. Paulina St., Chicago, Ill.

Pajieszkau sawo tikro brolio, Alexandro Jesewyciaus, paeinancio isz Kauno, rėd. Raseinių paw., Gedminiszkų sodžiaus. Jeigu kas apie jį žinoti, arba jis pats, tegul duoda tuojas žiną, nes turiu swarbių reikalų. Adresas tokas: Antanas Jusewiczus, 106 Cleaver St., Chicago, Ill.

— Pirmas lietuwiszkas saliuinas Chicagoje L. Azuko, po nr. 3301 Auburn ave. ir kerte 33czios arti lietuwiszkos bažnyčios. Užlaiko wiska czystai ir puikiei. Wisada szaltas alus, puikus likeris ir kwepenti cigarai. Užlaiko puikia salia del mitingų, weselijų ir kitokių zobowų. Jeigu isz kito miesto atwaziuoja lietuwiai, gali atsilankyti ir spakiniai pernakwot, teipogi ir roda gaut.

Atidarymas salės.

Subatoj ir nedėlio, 17 ir 18 Spalio, po nr. 4600 Atlantic St. bus atidarymas naujos salės, ant kurio wisius lietuwiszkus užsprasau atsilankyti.

Su guodone L. Waitkus.

— Skaitykite naują apgarsinimą B. Wartelskio, 3641—3645 S. Halsted St. Yra tai wienas isz didžiausių sztorų toje dalyj miesto ir jame wiska, kas tik ko reikalauja, gali gauti. Tenai yra genėraliszkus klerku pana Stanislo-wa Zacharewiczutė, — lietuwaitė, kuri perkantiems lietuwiams geriausiai patarnaus.

Naujas Lietuwiszkas Saliunas.

Fel. Majausko 3301 Laurel kerte 33czios ul. Užlaikau swiedzia bawarska Alu. geriausia ir seniausia A-rieklas, ypa, Lickertis ir puikiasius Cigarus.

Prie saliuono turiu puikie didelė sale ant mitingų, balio ir weselijų.

Ateik broli pamatyti ir to wiso pabandyti.

Felixas Majauskas, 3301 Laurel st., kerte 33czios ul, CHICAGO, ILLINOIS.

PIGIAUSIAS KROMAS Czebatu ir Czeweryku

pas

M.W.Goodmana, 593 W. Gay St.

BALTIMORE, MD.

Per szias 30 dienu turiu iszpaduote wisiu mano waszinskiu sawornu, kaip tai: Czebatos Czewerykus dol wyru., moters, waki ir kudikiu. Užtai teip labai sumėzinau ju prekius, kad wiska pas mane dabar gali pirkti bowiek už puikie prekes. Delto atkreiptis atyda wisiu aplinkiniu ir pakystamu ir prasau atoti pamęgti, o peršitiktysite kad tai pigiau niekur nerastie, kaip pas mane.

M. W. Goodman.

Dideli pigumai szy wakara.

Musu sztoras szandien per diena yra uždarytas; atidarysime 6ta walandą wakare:

B. WARTELSKIO,

Departmentinio Sztoro.

3641, 3643, 3645 S. Halstdd Street,

Gelumbes, Drapanos, Czeverykai, Firankos, Karpetai, Audimai, Ploszcziai, Mebliai, Kortinos, Purculai, Stiklai, Lempos, Laikrodžiai, Pecziai,

Puikus moteriszkiszkis "Beaver" Jacketai, rankoves iszsiutos pagal naujausia mada, su guzikais. Paprasta preke \$10.00. Szianakt \$5.98.

Grazios moteriszkos pliuszines kopos nuo \$4.98, iki \$20.00.

Puikios moteriszkos suk-nios su kopomis nuo \$1.49 iki \$15.00.

Didele rietuve moteriszkuku andaroku, vertu po \$3.00 Szianakt po \$1.60.

Mebliu Departmentas.

Triju siuliu szluota, verta 20c. Szianakt 8c.

Szita puiki lempa, tiktai 88c.

Didele, nendremis iszpinta, supamasi kede, verta \$3.00. Szianakt \$1.69.

Diktas, drutas 50 swaru materacas, vertas \$2.50. Szianakt \$1.69.

JONAS JUSZKA,

749 W. 22nd Street. Kerte Wood.

Pirmos kliasos Lietuwiszka Saliuna.

Užlaiko puikiasias arielkas, wynus, likierius, szwiezia alu ir kwepencius cigarus.

Podraug yra agentu distiliarnes Sam. Schutz, isz kurios pristato puikiasias arielkas ir kitus gerimus, kiekvienam reikalaujanciam in namus: ant balio, weselijau ir kitokių reikalų, pigiau kaip wisi kiti. Už atwežima nieko nerokuoja. Kam yra per toli, gali apsisitelti per gromata, o užsprasymas bus tuojas iszpildytas. Neikit pas žydus, geriaus pas lietuwę, o gausite geresni tawara ir už pigesnius pinigus.

Dr. Marija Doviatt, Lietuwe. Paeinanti isz Kauno Gubernijos.

817 W. 21st Place (Hinnan St.) Prima ligonius adynose: nuo 9 iki 12 pries piet ir nuo 6 wakare. Telephonas: Canal 151.

Drapanu departmentas.

Grazus vyriszkas vilnonis garnituras, vertas \$10.00 Szianakt \$5.98.

Grazios vyriszkos juodos paltos, vertos \$7.00. Szianakt \$5.98.

Puikus vyriszkis "Beaver" overkotai, paprasta preke \$12.00. Szianakt \$7.98.

Grazus vaikams siuteliai, miera nuo 4 iki 12, verti \$3.00. Szianakt \$1.98.

Geriausios Swiete "Jean" kelnės, vertos \$7.00. Szianakt \$1.00.

Melyni vyriszkis, dwilinka krutine, marszkiniai. Szianakt po 79c.

Storos, vilnonės vyriszkos kelnės, po \$1.50.

Grazios vilnonės vaikams kelnės, dwilinkais užpakaliais ir dwilinkais keliais, Szianakt po 50c.

Iszsiuncziam in wisius miestus ir miestelius wisius Amerikos wisokius daiktus, kaip tai: Maszinas del siuwimo, Maszinas del drukawojimo gromatu, Siutus, Overkatus, Wargonus, Armonikas, Grajyjas Dežutes, Klarinetas, Fleitas, Basetles, Skripkas, Gitaras, Triubas, Žiuronus, Britwas, Peilius, Widelcius, Szauksztus, Stricbas, Rewolwerius, Laikrodžius, Laikrodzelius, Lencugelius, Kompasus, Ziedus, Auskarus, Abrozus ir wisokius kitus daiktus. Teipogi padidiname fotografijas, dirbdiname luksztus del laikrodziu ir t. t. Prisiuncziam kataloga kožnam dykai.

Adresawokit teip:

Kelpsch, Noreiko & Co.,

56 Fifth Ave., CHICAGO, ILL.

A. SILHA & CO.

551-555 Blue Island Ave.

kertė 18-tos ir Loomis ul., CHICAGO.

Užlaiko didžiausią krautuwę

DRAPANU ir APAUTUWO

Didelis sztoras pilnai užwerstas rietu wems naujausių wasarinių paltų, žiponų, kelnų, kepurų, skrybėlių, marszkinų, czeverykų, ir t. t., o prekes pigiausias kaip wisur. Prie to užlaiko wisokiu kufarelius, dėžutias (walizas). Parankiu yra priwaziuoti, nes streetkariai prieina isz wisių dalių miesto.

Lietuwys Kazimieras Ramanaukas, kurį cze ant fotografijos matote, yra klerku toje krautuwęje ir lietuwiams, tena perkantiems, patarnauja isz szirdies. Parodo tikrus taworus ir paduoda teisingas prekius, per ką kiekvienas perkantis gali but tikru, kad gaus teisingą taworą ir nē ant wieno cento nebus apgautu.

Ben. Hatowskis.

627 S. Canal kerte Judd, Chicago, Ill

Dirba, taiso ir parduoda:

LAIKRODZIUS, LAIKRODELIUS

Lencugelius, Ziedus, Spilkas, auskarus

ir teip toliau.

Kas nori gali gaut puikių "Gold Fielled", 14-ko Karatų, ant 15 akmenų su tikrais Elgino w widuriais laikrodžiu nuo \$17 iki \$20 ant iszmokės czio, mokėdamas tik po wieną dolieri ant nedšios.

Kas tik ko reikalaujete atelkite pas mane, pirskite wiską pigiau kaip kitur.

Ziegorela czistymas 50c. Sprendzyna 50c. Styklas ir skazupkos 10c Szlubinej ziedaj 56 ir 72 prabos nog \$3 iki \$6. Sidabrim "Elgin" ziegorej \$7.00. Wyska garantawoje ant metu.

N. L. PIOTROWSKI,

Adwokat as augsztesniu sudu ir Notary Public. Ofisas: 84 La Salle St., Ruimas 620. Gywenimas: 112 W. Division St.

Atlieka prowas wisuose suduose, iszdirba wisokias popieras — dokumentus; o labjausie užsiima prowomis už suzeidima ir užmumszima geležinkeliu, fabrikuose ir t. t. Kiekvienas turintis koki reikalą, tegul pirmiausie pas jį rodos pasiklausa.

Gali suesizneket lenkiszkai.

W. SZYMANSKI,

624 Blue Island Ave: užlaikau didžiausia

Krautuwia Mebliu,

kaipo tai: Staly, Szėpų, Lowų, Peczių, Lem-pų, Diwanų ir t. t. o parduodu wiską pigiau kaip wisi kiti sztorai. Teipogi parduodu ir ant mēnesinių arba nedėlinių iszmokesczių. Pamėginkit pas mane, o pamatysite, kad daug geriau ir pigiau pirskite wiską, nē kaip kur pas kokius žydus.

JEWEL STOVES AND RANGES

DETROIT STOVE WORKS

LARGEST STOVE PLANT IN THE WORLD

Geriausias Saliunas WIDURYJE MIEŠTO — pas —

A. J. KOWALSKI 40 La Salle Str.

Kuriamie randasi geriausi gėrimai, ir puikiasias užkandis, sziltas ir szaltas, wisada yra ant stalo. Bartenderis yra lietuwys; taigi lietuwiai, turėdami koki reikalą mieste, gali pas jį gaut rodą, nes saliuinas randasi wisai arti korto (City Hall).

E. ZANIEWSKIS.

3307 Auburn ave, Chicago.

Lietuwiszkas kriauczius.

Užlaiko puikiausią kriaucziszką Sztorą ir geriausie padirba wisokius vyriszkus drabužius: siutas kiales, bruslotus ir tt. Siuwa drapanas kuo greiciausie, isz geriausių gelumbių, ir už pigesnę preke kaip perkant gatawas. Teipogi taiso ir czystyja wisokius drabužius. Darba atlieka gerai, gražiai, greitai ir pigiai.

Telefonas Yard 709